

weigerde: 'hij wilde', aldus Hers, 'de anderen niet in de steek laten.' Wel werd een grote koffer waar zich tal van spionage-gegevens alsook brieven in bevonden (met bovenin een papier waar de *Wehrmacht*-helper 'Hals und Beinbruch!' op geschreven had) op een eilandje verstoppt.

Toen men aan land kwam, werd men door de gemeenteveldwachter en door een wachtmeester van de marechaussee die inmiddels gewaarschuwd was, gearresteerd. De wachtmeester, een fanatieke dienstklopper, nam in een plaatselijk café het onderzoek ter hand en concludeerde spoedig dat men naar Engeland onderweg was. Dat werd erkend. 'De mannelijke leden van ons gezelschap probeerden toen', aldus later Hers,

'de politie-ambtenaren aan hun verstand te brengen dat Nederland nog steeds met Duitsland in oorlog was, dat de wettige regering gezeteld was in Londen, dat wij wel begrepen in welke moeilijke positie zij verkeerden doch dat zij alle gelegenheid hadden om ons één à twee uren voorsprong te geven, waarna zij hun 'plicht' dan alsnog konden doen. De wachtmeester wilde hiervan niet weten en zei dat hij zijn commandant te Leeuwarden zou bellen. Ik maakte mij kwaad en voegde hem toe: 'U hebt wel *Je Maintiendrai* voor uw pet, doch niet in uw hart. Wij zijn officieren van het Nederlandse leger en hebben bovendien een opdracht van onze regering te Londen, welke regering u toch ook trouw verschuldigd is.' Hij wilde echter nergens van weten en zei: 'Ik heb met de regering te Londen niets te maken, mijn commandant zit in Leeuwarden.'¹

Die commandant was pro-Duits.

Hij kwam spoedig aansnellen samen met het hoofd van de *Aussenstelle Leeuwarden der Sicherheitspolizei und des SD*. Van Hamel en de zijnen werden aan de Duitsers overgedragen. Deze gingen er van uit dat het Nederlandse watervliegtuig de volgende nacht opnieuw kon verschijnen. Hers dwongen zij, mee aan boord te gaan van een politieboot waar een Duitse mitrailleur op geïnstalleerd was. De oever van het meer werd afgezet, zes machinegeweren en negen stukken luchtafweergeschut werden er in stelling gebracht. En inderdaad: laat in de nacht verscheen Schaper opnieuw. Hij landde. Hij taxi-de naar de politieboot toe maar toen hem van daar af een verkeerd lichtsein gegeven werd (de slagvaardige Hers had het afgesproken sein verzwegen en een gefantaseerd sein opgegeven), trok Schaper, terwijl van alle kanten op hem geschoten werd, onmiddellijk op en wist, zij het met een gewone bemanning en een zwaar beschadigd toestel, naar Engeland te ontkomen.

Een dag later zaten van Hamel en de zijnen in de Cellenbarakken te

¹ BG-Leeuwarden, officier-fiscaal: p.v. van getuige J. F. Ph. Hers (23 jan. 1946), p. 5 (*Enq.*, punt f, gestenc. bijl. 402).